

Zasady kwalifikacji operacji na kontach syntetycznych

1. Zespół O- Aktywa trwale

Konta zespołu O – „Aktywa trwale” przeznaczone są do ewidencji:

- środków trwałych (**konto 010**) oraz ich odpisów umorzeniowych (**konto 070**), wartości niematerialnych i prawnych (**konto 020**) oraz ich odpisów umorzeniowych (**konto 074**),
- długoterminowych aktywów finansowych (**konto 030**),
- aktualizacji wartości inwestycji finansowych (**konto 031**),
- zbiorów bibliotecznych (**konto 060**) oraz ich umorzenie (**konto 076**),
- nakładów inwestycyjnych – budowlanych (**konto 080**),
- zakupu gotowych środków trwałych (**konto 081**),
- zakupu wartości niematerialnych i prawnych (**konto 082**),
- nakładów na prace rozwojowe (**konto 083**),
- zakupu środków trwałych z subwencji (**konto 084**),
- aktualizacji środków trwałych w budowie (**konto 085**),
- zakupu środków trwałych z działalności B090 (**konto 086**).

Zadaniem kont zespołu O jest odzwierciedlenie wartości początkowej i korygujących ją odpisów umorzeniowych poszczególnych składników i grup środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, oraz wartości początkowej poszczególnych grup inwestycji długoterminowych i odpisów z tytułu aktualizacji ich wartości, a także wartości nakładów inwestycyjnych - budowlanych, ich stanów, przychodów i rozchodów.

Umorzenie rzeczowych aktywów trwałych stanowi równowartość zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych- drogą systematycznego, planowanego rozłożenia wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji.

2. Zespół 1 – Środki pieniężne, rachunki bankowe, krótkoterminowe aktywa finansowe

Konta zespołu 1 przeznaczone są do ewidencji środków pieniężnych, aktywów pieniężnych, krótkoterminowych aktywów finansowych w szczególności:

- krajowych środków pieniężnych przechowywanych w kasie (**konto 101**),
- krajowych środków pieniężnych przeznaczonych na wypłatę wynagrodzeń (**konto 123**),
- krajowych środków pieniężnych przeznaczonych do zapłaty split payment (model podzielonej płatności (**konto 124**),
- krajowych i zagranicznych środków pieniężnych przeznaczonych na finansowanie bieżącej działalności (**konto 130**), oraz na realizację projektów (**konto 132 i konto 133**),
- krajowych i zagranicznych środków przeznaczonych na realizację projektów finansowanych ze środków otrzymanych z Unii Europejskiej (**konto 134**),
- krajowych i zagranicznych środków pieniężnych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych ze środków NCBiR (**konto 136**),
- krajowych środków pieniężnych przeznaczonych na opłaty za studia (**konto 137**),
- krajowych środków pieniężnych przeznaczonych na pomoc materialną dla studentów (**konto 138**),
- innych rachunków bankowych niezbędnych do ewidencji związanych z działalnością uczelni (**konto 139**),
- krajowych środków pieniężnych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych ze środków NCN (**konto 140**),
- środków pieniężnych w drodze (**konto 141**).

Zadaniem kont zespołu 1 jest odzwierciedlenie:

- operacji pieniężnych i stanów w zakresie środków płatniczych przechowywanych w kasach
- obrotów i stanów rachunków bankowych
- operacji i stanów w zakresie krótkoterminowych aktywów finansowych.

Środki pieniężne krajowe oraz w walutach obcych ujmuje się w księgach w wartości nominalnej, waluty obce przeliczone są na złote polskie wg kursu kupna sprzedaży ustalonego dla danej waluty obcej przez bank, z którego usług korzysta uczelnia.

Różnice kursowe od środków pieniężnych w związku z zastosowaniem kursu obowiązującego w dniu kończącym rok obrotowy zalicza się:

- ujemne do kosztów finansowych (**konto 754-Różnice kursowe kosztowe**),
- dodatnie do przychodów finansowych (**konto 753-Różnice kursowe przychodowe**).

3. Zespół 2 – Rozrachunki i Roszczenia

Konta zespołu 2 służą do ewidencji wszelkich krajowych i zagranicznych rozrachunków z kontrahentami, zarówno bezspornych jak i kwestionowanych przez nich w całości lub częściowo w tym roszczeń skierowanych na drogę postępowania sądowego, zasądzonych, objętych postępowaniem egzekucyjnym oraz postawionych w stan likwidacji lub upadłości, publicznoprawnych, z pracownikami, a także do rozliczeń wynagrodzeń, niedoborów, szkód i nadwyżek oraz odpisów aktualizujących wartości należności.

Ewidencją na kontach zespołu 2 objęte są w szczególności:

- rozrachunki w zakresie projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej (**konto 200**),
- zobowiązania z tytułu zakupu materiałów i usług (**konto 201**),
- rozrachunki z tytułu kart płatniczych (**konto 202**),
- należności z tytułu sprzedaży (**konto 203**),
- zaliczki przekazane i otrzymane na poczet dostaw, robót i usług (**konto 205,206**),
- rozrachunki z tytułu zabezpieczeń (**konto 213**),
- należności i zobowiązania publicznoprawne z tytułu podatków, ubezpieczeń społecznych, zdrowotnych oraz innych do których stosuje się przepisy o zobowiązaniach podatkowych (**konto 220, 221, 222, 223, 224, 225**),
- rozrachunki z tytułu wynagrodzeń (**konto 230, 231**),
- rozrachunki z pracownikami (**konto 233, 234, 235**),
- rozrachunki ze studentami (**konto 236**),
- należności postawione w stan likwidacji lub upadłości (**konto 237**),
- należności dochodzone na drodze sądowej (**konto 238**),
- należności zasądzone oraz objęte postępowaniem egzekucyjnym (**konto 239**),
- należności od pracowników z tytułu niedoborów i szkód (**konto 241**),
- rozliczenie nadwyżek (**konto 242**),
- rozrachunki z tytułu pożyczek mieszkaniowych (**konto 244**),
- rozrachunki z tytułu wpływu środków za studia (**konto 245**),
- inne rozrachunki (**konto 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253**),
- rozliczenia z tytułu wypłat ZFŚS, rozliczenia wynagrodzeń, rozliczenia składek ZUS i ubezpieczenia zdrowotnego (**konto 260, 261, 262**),
- rozliczenia stypendiów (**konto 270**),
- odpisy aktualizujące rozrachunki (**konto 280**).

Na kontach zespołu 2 ujmowane są wszelkie należności i zobowiązania od momentu ich powstania, aż do całkowitego rozliczenia, tj. spłacenia, oddalenia, umorzenia lub przedawnienia.

Należności i rozliczenia przedawnione, umorzone oraz nieściągalne nie zalicza się do aktywów uczelni, zwiększają one pozostałe koszty operacyjne. Należności wykazane w księgach rachunkowych podlegają weryfikacji w drodze inwentaryzacji, która polega na uzyskaniu od

kontrahentów, pisemnych potwierdzeń salda wykazanego w księgach rachunkowych jednostki oraz wyjaśnienie i rozliczenia ewentualnych różnic, na ostatni dzień każdego roku obrotowego.

4. Zespół 3 – Materiały i Towary

Konta zespołu 3 przeznaczone są do ewidencji rzeczowych aktywów obrotowych w szczególności:

- rozliczenia zakupów z magazynem, zakupu rzeczowych aktywów trwałych (**konto 300, 308**),
- zapasów i obrotów materiałów oraz towarów znajdujących się w magazynach, a także w przerobie (**konto 311, 312, 319**).

Do konta zapasów jest prowadzona ewidencja ilościowo-wartościowa w cenach zakupu.

5. Zespół 4 – Koszty według rozdziałów i ich rozliczenie

Na kontach zespołu 4 ujmowane są koszty proste wg rodzajów, za które uznaje się wszelkie poniesione w danym okresie sprawozdawczym koszty nie dające się, z punktu widzenia uczelni rozłożyć na elementy składowe.

W uczelni wyodrębnione są koszty rodzajowe:

- amortyzacja środków trwałych (**konto 401**),
- amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych (**konto 403**),
- zużycie materiałów od kontrahentów krajowych i zagranicznych (**konto 411, 412**),
- aparatura specjalna (**konto 416**),
- energia (**konto 419**),
- stypendia (**konto 425**),
- usługi transportowe (**konto 426**),
- usługi remontowe (**konto 427**),
- usługi wewnętrzne (**konto 428**),
- inne usługi materialne i niematerialne od kontrahentów krajowych i zagranicznych (**konto 429, 479**),
- wynagrodzenia (**konto 431**),
- narzuty od wynagrodzeń (**konto 445**),
- odpis na ZFSS (**konto 450**),
- podatki i opłaty (**konto 460**),
- usługi bankowe (**konto 462**),
- podróże służbowe krajowe i zagraniczne (**konto 463, 464**),
- inne koszty rodzajowe (**konto 469**),
- rozliczenie kosztów (**konto 490**).

Ewidencja na kontach zespołu 4 stanowi punkt wyjścia do rozliczenia na kontach zespołu 5 i 6. Przeniesienie kosztów na konta zespołu 5 i 6 dokonuje się na bieżąco za pośrednictwem konta 490 - „Rozliczenie kosztów”. Na koncie tym księguje się również zmiany stanów produktów produkcji nie zakończonej i rozliczeń międzyokresowych kosztów. Na kontach zespołu 4 ewidencjonuje się koszty łącznie z podatkiem VAT zapłaconym od nabytych towarów i usług, z wyjątkiem podatku VAT z faktur dotyczących działalności opodatkowanej.

6. Zespół 5 – Koszty według typów działalności i ich rozliczenie

Konta zespołu 5 służą do ewidencji i rozliczenia kosztów, które dotyczą danego roku obrotowego jak i lat ubiegłych. Ewidencjonowane są według poszczególnych rodzajów działalności uczelni oraz według projektów jednostek, symboli jednostek organizacyjnych i poddziałalności.

Konto 500 – Działalność dydaktyczna. Na koncie tym są gromadzone koszty bezpośrednio związane z podstawową działalnością dydaktyczną oraz z pozostałą działalnością dydaktyczną poniesione na jednostkach uczelni. W zakres pozostałej działalności dydaktycznej wchodzi między innymi koszty jednostek międzywydziałowych, pozawydziałowych, koszty studiów, kursów, szkoleń, konferencji i sympozjów, umów z Narodową

Agencją Wymiany Akademickiej, programów ERASMUS+ i umów finansowanych z funduszy UE.

Konto 501 – Działalność badawcza. Na koncie ewidencjonowane są koszty poniesione na realizację:

- umów badawczych z NCBiR i NCN,
- badań w ramach środków przyznanych z MNiSW,
- umów finansowanych ze środków otrzymanych z Unii Europejskiej,
- umów z podmiotami gospodarczymi,
- zagranicznych umów komercyjnych,
- umów badawczych z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- nauki i komercjalizacji z subwencji,

Konto 502 – Wyodrębniona działalność gospodarcza. Konto dotyczy kosztów ponoszonych na potrzeby wyodrębnionej działalności gospodarczej uczelni.

Konto 521 – Koszty wydziałowe. Na koncie ewidencjonowane są koszty amortyzacji wydziałowych jednostek organizacyjnych uczelni.

Konto 551 – Koszty ogólne. Konto dotyczy kosztów bezpośrednio związanych z utrzymaniem uczelni.

Konto 553 – Remonty budynków i budowli. Konto dotyczy kosztów ponoszonych na remonty budynków i budowli.

Konto 580 – Rozliczenie wyrobów gotowych; dotyczy Wydawnictw, produkcji ubocznej uzyskanej w Stacjach Badawczych.

Konto 590 – Konto techniczne; dotyczy rozliczenia kosztów pośrednich,

7. Zespół 6 – Produkty i rozliczenia międzyokresowe

Konta zespołu 6 służą do ewidencji wyrobów gotowych (**konto 601**), produkcji niezakończonych (**konto 603**), rozliczeń międzyokresowych czynnych i biernych (**konto 641, 642**), rozliczeń międzyokresowych prac rozwojowych (**konto 643**) oraz kosztów wyjazdów służbowych (**konto 699**). Konto 601 – Wyroby gotowe - dotyczy Wydawnictw, zwierząt hodowlanych oraz produktów rolnych uzyskanych w Stacjach Badawczo-Dydaktycznych.

8. Zespół 7 – Przychody i koszty ich osiągnięcia

Konta zespołu 7 są przeznaczone do ewidencji przychodów i kosztu własnego poszczególnych rodzajów działalności. Ewidencja przychodów jest prowadzona według projektów jednostek, symboli jednostek organizacyjnych i poddziałalności.

Konto 700 – Przychody działalności dydaktycznej.

Konto 701 – Przychody działalności badawczej.

Konto 705 – Przychody wydziałowe.

Konto 706 – Przychody ogólne uczelni.

Konto 708 – Przychody ze sprzedaży wewnętrznej. Konto dotyczy przychodów uzyskanych przez jednostki organizacyjne uczelni z usług świadczonych na rzecz jednostek organizacyjnych uczelni.

Konto 710 – Przychody z licencji.

Konto 720 – Koszt własny sprzedaży działalności dydaktycznej. Konto dotyczy kosztu wytworzenia działalności dydaktycznej.

Konto 721 – Koszt własny sprzedaży działalności badawczej. Konto dotyczy ewidencji kosztu własnego sprzedaży działalności badawczej.

Konto 726 – Koszt własny sprzedaży działalności ogólnej uczelni. Konto dotyczy ewidencji kosztu własnego sprzedaży działalności ogólnej.

Konto 737 – Wartość sprzedanych towarów Wydawnictwa.

Konto 738 – Wartość sprzedanych materiałów.

Konto 750 – Przychody finansowe. Konto dotyczy w szczególności przychodów z odsetek bankowych i z US, odsetek od wadów oraz odsetek od nieterminowo rozliczonych należności.

Konto 751 – Koszty finansowe, Konto dotyczy w szczególności kosztów poniesionych z tytułu odsetek zapłaconych od nieterminowo uregulowanych zobowiązań, odsetek zapłaconych do US i ZUS oraz od wadów.

Konto 753 – Różnice kursowe przychodowe. Konto dotyczy dodatnich różnic kursowych.

Konto 754 – Różnice kursowe kosztowe. Konto dotyczy ujemnych różnic kursowych.

Konto 760 – Przychody operacyjne. Konto dotyczy pozostałych przychodów związanych pośrednio z działalnością operacyjną uczelni, między innymi: otrzymane odszkodowania, kary, darowizny, amortyzacja środków trwałych zakupionych z dotacji i subwencji oraz rozwiązanie odpisu aktualizacyjnego i inne.

Konto 761 – Koszty operacyjne. Konto dotyczy pozostałych kosztów operacyjnych związanych pośrednio z działalnością operacyjną uczelni i są to; zapłacone kary i grzywny, utworzenie odpisu aktualizacyjnego, przekazane darowizny i inne.

Konto 765 – Przychody ze sprzedaży materiałów i towarów.

Konto 766 – Przychody ze sprzedaży środków trwałych. Konto dotyczy ewidencji sprzedaży ruchomych środków trwałych oraz nieruchomości.

Konto 767 – Koszty sprzedaży, likwidacji i przekazania środków trwałych.

Konto 789 – Pozostałe zmiany w stanie produktów; dotyczy ewidencji zapisów uzupełniających dokonywanych równoległe do księgowanych operacji, w zakresie zwiększeń lub zmniejszeń produktów, a także rozliczeń międzyokresowych kosztów.

9. Zespół 8 – Fundusze, rezerwy i wynik finansowy

Konta zespołu 8 są przeznaczone do ewidencji:

- funduszu zasadniczego uczelni (**konto 800**),
- funduszu z aktualizacji wyceny (**konto 801**),

- rozliczeń międzyokresowych dla inwestycji (**konto 830**),
- rozliczeń międzyokresowych darowizn rzeczowych (**konto 831**),
- rozliczeń międzyokresowych przychodów działalności dydaktycznej (**konto 840**),
- rozliczeń międzyokresowych przychodów działalności badawczej (**konto 841**),
- rozliczeń międzyokresowych pozostałych przychodów (**konto 843**),
- rozliczeń międzyokresowych subwencji (**konto 844**),
- ZFŚS (**konto 850**),
- funduszu stypendialnego dla studentów (**konto 853**) i doktorantów (**konto 854**),
- funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych (**konto 855**),
- wyniku finansowego (**konto 860**), który jest ustalony w drodze porównania przychodów i kosztów:
 - a) działalności operacyjnej,
 - b) pozostałej działalności operacyjnej,
 - c) działalności finansowej,
- obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego (podatek dochodowy od osób prawnych) (**konto 870**).

Wielkość dodatnia wyniku finansowego stanowi zysk netto, a ujemna – stratę netto.

Rozliczenie wyniku finansowego netto dokonuje się na koncie **820** – „Odpisy na fundusze”. Rozliczenie wyniku finansowego może być dokonane po zbadaniu sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta oraz po zatwierdzeniu przez Senat, który podejmuje także uchwałę o podziale zysku lub pokryciu straty.

10. Zespół 9 – Ewidencja pozabilansowa

Ewidencją pozabilansową na kontach zespołu **9** objęte są w szczególności:

- projekty z działalności dydaktycznej (**konto 900**),
- projekty z działalności badawczej (**konto 901**),
- zwierzęta doświadczalne (**konto 912**),
- towary obce Wydawnictwa (**konto 913**),
- przesunięcia magazynowe (**konto 920**),
- wyposażenie w użytkowaniu (**konto 951**).